

DEMOKRATİK KURULUŞLAR VE DEMOKRATİK MÜCADELE

Geçtiğimiz Şubat ayında TÖB-
DER'in sendikalaşma isteğini
ve faşizme karşı tavrını duyur-
mak amacıyla yaptığı toplantı-
lara yönelen saldırılar, demok-
rasi sorunu çevresinde odakla-
şan mücadelenin Türkiye'nin
sivasî hayatındaki önemini ka-
nitlayan pek çok olaydan biri
oldu. Demokrasi mücadelesi,
sosyalizm mücadelesinin, sa-
dece taktik nitelikte değil, aynı
zamanda özünü de belirleyen
avrılmaz bir parçasıdır. Bu-
nün Türkiye'sinde ise, yatay
olarak bütün yurt vüzevinde ve
dikey olarak bütün kurumlarda

demokrasi mücadelesi verilmektedir. Türkiye tarihinde ilk olarak demokrasiyi soyut bir kavram olmaktan çıkarmanın mücadelesidir bu. Demokrasi elbette sosyalist içeriği kazandı; zaman somut bir gerçek olur. Ama bundan önce de sosyalistlerin demokrasi sorununun önemini kavramaları gerekir.

27 Mayıs Anayasası bazı özgürlükleri yukarıdan aşağıya bir biçimde getirmişti. Dolayısıyla bu özgürlükler, aşağıdan yukarıya uzun bir mücadele süreci sonucunda kazanılmış haklar gibi değildi. Başlangıçta oldukça soyut görünürken, zamanla, siyasî mücadelenin daha modern bir biçim almasıyla Anayasa'nın açtığı boş alan yavaş yavaş dolmaya başladı. Demokratikleşme, Türkiye'nin geri iktisadî ve politik yapısında egemen sınıflara hoş görünmezdi. 12 Mart dönemi ve 27 Mayıs Anayasa'sının özünü tamamen değiştirdi ve halkın artık kullanmaya alıştığı hakları geri aldı.

Bugünkü dönemde öncelikle karsımıza çıkan sorun bu özgürlüklerin, artık aşağıdan yukarıya doğru gelişen bir mücadele ile yeniden kazanılmasıdır. Bu mücadelede proletaryanın sosyalist örgütünün yanı sıra bütün demokratik kuruluşlara da önemli görevler düşmektedir. Böyle bir mücadele demokratik kuruluşlara hem somut hedefler, hem de güç birliği kurmak için somut koşullar yaratmaktadır. TÖB-DER gibi, çeşitli meslek odaları gibi kuruluşlar için sendikalaşma sorunu bu çeşitten bir hedef göstermektedir.

Demokratik kuruluşların eski dönemde imkânları aşan tarzda politik mücadeleye katılmaları hem içerden, hem de dışardan eleştirilmişti. Özellikle içeriden eleştirilerin olumlu sonucu, şimdi daha rasyonel bir davranış biçiminin ortaya çıkması olmuştur. Gelgelelim, «imkânlarını aşan» davranışlara girmemek, bu kuruluşların önemi olmadığı demek değildir.

Demokratik kuruluşların genel-

likle düştükleri yanılığ (parti gibi davranmak) diye anlatılan), «demokratik baskı grubu» olmayı daha çok «kamuoyu aydınlatıcılığı» şeklinde yorumlamaları ve bu yolda bazan tabanlarının ötesinde konularda tabanlarının çok ilerisinde demeciler vermeleri idi. Oysa gerçek bir baskı grubu olmanın kaçınılmaz önkoşulu, tabanı meydana getiren meslekî zümrenin gerçekten temsilcisi olmaktır. Bu sağlanamazsa, «baskı grubu», örneğin Yunanistan'la ilişkilerimizin gerginleştiği her anda öne çıkarılan sekiz on kişilik Türk-Ortodoks Cemaati gibi desteksiz bir «bildiri kuruluşu» olur. Kamuoyunun bu bildirileri yanıtlama kapasitesi de gittikçe azalır. Böylece kuruluş, ne tabanını temsil edebilen, ne de tabanı dışındaki kitlelere gerçekten bir şey söyleyebilen, toplumsal gerçeklikten kopuk bir nitelik alır.

Bu eleştiri, geçmiş dönem için şüphesiz daha geçerliydi. Bugün ise demokratik kuruluşların yerlerini, önemlerini ve yapabileceklerini çok daha doğru bir görüşle değerlendirdikleri görülmüyor. Ancak bugün de, çeşitli fraksiyon kavaalarının kurulması gerekli güçbirliğini yıpratması umulur. ■

Bir Dergi

AYLIK POLİS DÜNYASI

Son zamanlarda Millivetçi Cephenin saldırıları yoğunlaştıkça polis in bu saldırılara karşı takındığı tavır da eleştiriliyor. Bu eleştiriler yapılırken elimize «Aylık Polis Dünyası» adında, polis öraütü için yayımlanan bir dergi geçti. Derainin Ocak 1975 sayısında, ilk sayfadaki başyazıdan parçalar sunuyoruz:

«Şu dünya ne arıdır. (İmlâ vanlısını düzeltmedik) Ayıdan post. Moskof'tan dost olur mu? Olur dıvenlere son günlerde raslar olduk. Ne korkunc bir gaflet... Ne tez unutuldu Moskof'un Ardahan'ı istemesi...

«Komünizm, hanal ülkede refah getirmiştir. İşte Doğu ve Batı Almanya:

«Bir tarafta komünizm. Bir tarafta karma ekonomi. Bir taraf-